

SVENSK FISKERI TIDSKRIFT

Utgifven af

Dr. TH. THORSTEN EKMAN

23: E ÅRG.

1914

HÄFT. 6.

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.
UPPSALA

S. ALLCOCK & Co. Ltd.

Standard Works, Redditch, England.

Fiskkrok, Metspön och Fiskredskap

N:r 7249 •TIT-BIT• (medelstorlek).

Under åren 1900—1910 har fabriken erhållit 6 "Grand Prix", hvilket bekräftar den öfverlägsna kvaliteten af de varor, som fabriken tillverkar.

Detta drag saknar fenor, den kringsvängande (roterande) rörelsen åstadkommes genom en böjning af stjärten, draget är försedt med aftagbara trekrokar, kan användas med endast en trekrok vid stjärten, men äfven lika bra med trekrok å båda sidor.

Frånvaron af alla lindningar gör draget mycket varaktigt.

Draget spinner mycket fort, svänger omkring centrumstången och är ett oemotståndligt lockbete.

Tillverkas i 3 storlekar, små, medel och stora, passande för laxöring, lax och gädda.

Hufvudagenter:

Paul Berghaus & C:o, Göteborg.

Svensk Fiskeri-Tidskrift

UTGIFVARE D:R TH. THORSTEN EKMAN.

FISKERIINTENDENT.

23:e årg.

1914

Häft. VI

Protokoll hållet vid Svenska Fiskareförbundets styrelses sammanträde å Hotell Kronprinsen i Stockholm den 27 oktober 1914.

§ 1.

Närvarande: Professor Lönnberg, landshöfding Sahlin, godsägare Isoz, ryttmästare von Mentzer, grefve Bielke, godsägare Hök, bruksförvaltare Hedberg, öfverjägare Tigerhielm och doktor Ekman.

§ 2.

Återvaldes till ordförande professor Lönnberg, till vice ordförande grefve von Rosen samt till sekreterare och kassaförvaltare doktor Ekman, allt för år 1915.

§ 3.

Bestämdes, att redaktörens arvode för 1915 skulle utgå med 500 kr. och sekreterarens och kassaförvaltarens för samma tid med tillsammans 300 kr.

§ 4.

Beslöts att ingå med underdånig anhållan om ett statsbidrag å, som vanligt, 1,200 kronor för fortsatt utgifvande under år 1915 af Svensk Fiskeritidskrift.

§ 5.

Beslöts, att årsmötet 1915 skulle äga rum under Landtbruksveckan 1915, tredje veckan i mars månad samt, på grund af att programmet väntades draga lång tid, börja kl. 11 på förmiddagen.

Till sådant ombud, som angifves i § 3 af Landtbruksveckans stadgar, utsågs sekreteraren.

På föredragningslistan skulle bl. a. upptagas som öfverläggningsämne: "Tidigare åtgärder för fisket i våra fria vatten, resultatet häraf och önskemål för fiskets framtida utveckling", med inledningsföredrag af fiskeri-assistenten d:r I. Arwidsson och fiskeriintendenten d:r Gust. Swenander.

§ 6.

Lämnades meddelanden om de åtgärder, som hittills vidtagits af kommitterade för sportfiskets ordnande.

§ 7.

Redogjordes för resultatet af de analyser af anjovis, som verkstälts med anledning af styrelsens beslut den 13 november 1913. Dessa skulle sedermera i vissa delar publiceras i tidskriften.

Stockholm som ofvan
Thorsten Ekman.

Justeras:
Einar Lönnberg.

BÖR GIFTSTADGANS MEDGIFVANDE BETRÄFFANDE TILLSATS AF BORSYRA ELLER SALICYLSYRA TILL VISSA SLAG AF FISKKONSERVER UPPHÄFVAS?

Af ingenjör THURE SUNDBERG.

Genom d:r K. SONDÉN ombedd att lämna tidskriften ett meddelande i ofvanstående ämne, får jag härmed anföra följande.

I början af år 1912 inköpte undertecknad i allmänna handeln i Stockholm ett antal prof af svensk s. k. *anjovis* och undersökte desamma å Stockholms hälsovårdsnämnds laboratorium med afseende på konserveringsämnen. Med anledning af undersökningsresultatet yttrades¹:

¹ Jfr Stockholms Stads Hälsovårdsnämnds årsberättelse för år 1912, s. 5.

"Ehuru väl borsyra eljest är förbjuden som tillsats till 'hvarje vara afsedd till förtäring' och salicylsyra är förbjuden för kött- och fiskvara, innehåller giftstadgan följande bestämmelse: 'Hermetiskt inlagd, icke kokad fiskkonserv må äga en tillsats af högst 1 gram borsyra och högst 1/2 gram salicylsyra i 100 gram af varan', hvilken bestämmelse tillkommit med särskild hänsyn till anjovisfabrikationen. Med anledning häraf gjordes några undersökningar för att utröna, huru fabrikanterna begagna sig af detta medgifvande. Sex olika anjovisprof (från fem olika fabrikanter) blefvo undersökta på borsyra och salicylsyra; två af profven undersöktes äfven på benzoesyra. Resultatet är ganska anmärkningsvärdt, i det undersökningarna utföllo negativt med undantag af, att ett prof innehöll c:a 0,1 % borsyra och ett annat spår däraf. *Då detta icke talar för nödvändigheten af det gjorda undantagsstadgandet, borde vid revision af giftstadgan tagas i öfvervägande, om icke detsamma alldeles kan borttagas.*"

I april innevarande år blef jag af professor E. LÖNNBERG och d:r K. SONDÉN anmodad att undersöka sju stycken utaf dem inköpta anjovisprof (från lika många olika fabriker) på närvaro af borsyra eller salicylsyra. Resultatet af undersökningen blef, att intet af profven innehöll salicylsyra, tre af profven voro äfven fria från borsyra, två prof innehöllo omkring 0,1 %, ett prof 0,26 % och ett prof 0,77 % borsyra.

Af de fabriker, hvilkas anjovis vid nämnda tillfällen blifvit undersökt, voro tre stycken (mycket kända fabriker) representerade med prof bägge gångerna. Två af dessa hade hvarken den ena eller den andra gången användt någon borsyra, det tredje fabrikatet innehöll 1912 spår och var 1914 fritt från borsyra.

På grund af dessa undersökningar är uppenbart, att ifråga om *anjovis* tillåtelsen att använda nämnda konserveringsämnen utan olägenhet för fabrikanterna kan och äfven bör upphöra. Äfven med hänsyn till utlandet synes det vara af en viss betydelse, att den svenska anjovisen blir fri från dylika konserveringsämnen.

Granskas 1906 års giftstadgekommittés betänkande, finner man, att samma konserveringsämnen, som nu äro förbjudna för köttvaror, också voro afsedda att helt förbjudas ifråga om fiskvaror. I motiveringen beträffande giftstadgans § 29 yttras bl. a. (del I, sid. 65): "En viktig uppgift, som föreliggande förordning måste anses äga, är att erbjuda möjligast nöjaktigt skydd mot oafsiktligt förtärande af giftiga ämnen eller varor. Ifråga om sådant, som är afsedt att *förtäras*, måste därför bestämmelserna vara strängare än i fråga om andra varor, där i allmänhet ett missbruk af varan måste förutsättas, för att den skall föranleda till giftverkan. Det är därför icke nog, att födoämnen, dryckesvaror, kryddor m. m. dylikt äro fria från sådana beståndsdelar, som redan i liten kvantitet måste betecknas såsom giftiga, utan de få dessutom hvarken innehålla något ämne, som *vid fortsatt bruk* är farligt för organismen, ej heller något, som kan tjäna att försvåra eller omöjliggöra upptäckten af sådana i denna mening giftiga ämnen, hvilka bildas vid varans dekomposition (under förruttelse och dylikt). Nu är det en erfarenhet från såväl Sverige som utlandet, att ett stort antal så beskaffade tillsatser börjat förekomma, hvarigenom särskildt kött- och fiskvaror kommit att blifva i större eller mindre grad hälsofarliga. — Tillsats af t. ex. borsyra i afsevärd myckenhet betecknas allmänt såsom direkt skadlig. Är det tillåtet att tillsätta borsyra (t. ex. till kött- och fiskvaror), riskerar man att dagligen och snart sagdt i hvarje födoämne af denna art få en portion däraf, och den konsumerande allmänheten saknar hvarje kontroll öfver, huru mycket den komme att på detta sätt förtära. Att medgifva en viss maximitillsats kan af praktiska skäl knappt ifrågasättas. Eftersom dessa tillsatser mycket väl *kunna* utan all praktisk olägenhet undvikas, synas de böra helt och hållet förbjudas."

Trots detta uttalande intogs likväl — af tillmötesgående mot fiskkonserverings-industriens önskemål — uti stadgan den nämnda undantagsbestämmelsen för hermetiskt inlagda, icke kokade fiskkonserver.

Huruvida det kunde vara lämpligt att bibehålla en undantagsbestämmelse för något slag af dylika fiskkonserver, kan jag nu icke uttala mig om, men vill erinra om *kaviar*. Ett par af mig undersökta prof af sådan vara hafva innehållit icke obetydliga mängder salicylsyra. För egen del skulle jag vilja formulera svaret på den som rubrik uppställda frågan på följande sätt: I fråga om anjovis bör tillåtelsen att använda borsyra eller salicylsyra upphävas, och ett fullständigt upphäfvande af det ifrågavarande undantagsstadgandet vore önskvärdt, men bör naturligtvis icke ske utan omsorgsfull pröfning.
Stockholm i november 1914.

P. M. beträffande undersökning af anjovis på konserveringsämnen.

I januari 1912 inköpte undertecknad ett antal anjovisprof, hvilka undersöktes på borsyra och salicylsyra med följande resultat:

Profvets härstamning och beteckning¹:

	Borsyra (H ₃ O ₃ B)	Salicylsyra
N:r 1.	Ej reaktion.	Ej reaktion.
» 2.	»	»
» 3.	Spår	»
» 4.	Ej reaktion.	»
» 5.	»	»
» 6.	C:a 0,1 %	»

Af professor E. LÖNNBERG och d:r K. SONDÉN i början af *innevarande månad* inköpta anjovisprof hafva undersökts med följande resultat²:

Profvets härstamning och beteckning¹:

	Borsyra (H ₃ O ₃ B)	Salicylsyra
N:r 1.	Ej reaktion.	Ej reaktion.

¹ I originalet äro firmanamnen utsatta, dessa hafva ansetts böra här uteslutas. *Red.*

² Innan profven noggrannare undersöktes, hade för orienterande förpröfningar i hvarje prof aftagits några kubikcentimeter af anjovissåsen.

	<i>Borsyra</i> (H ₃ O ₃ B)	<i>Salicylsyra</i>
Nr 2.	Ej reaktion.	Ej reaktion.
» 3.	»	»
» 4. ¹	0,07—0,08 %	»
» 5. ¹	0,12 %	»
» 6. ¹	0,26 %	»
» 7. ¹	0,76—0,78 %	»

Ofvanstående undersökningar visa bl. a. tydligt, att tillsats af borsyra eller salicylsyra icke är nödvändig för anjovis (jfr Sthlms hälsovårdsnämnds årsber. för år 1912, sid. 5). Det må emellertid i samband härmed nämnas, att två prof af *kaviar*, ett norskt som undersöktes sept. 1910, och ett svenskt, som undersöktes okt. 1913, båda gifvo stark reaktion på salicylsyra. Men äfven om salicylsyra allmänt skulle användas i *kaviar*, behöfver detta ju icke betyda, att dylik tillsats är nödvändig.

Stockholm den 22 april 1914.

Thure Sundberg.

Vid sammanträde den 13 nov. 1913 beslöt Svenska Fiskareförbundets styrelse att låta verkställa analyser af vanliga anjovisfabrikat, enär dessas beskaffenhet en tid lämnat åskilligt öfrigt att önska. Den öfverklagade mindre goda beskaffenheten hade emellertid sedermera bättrats, och de flesta af de tagna profven af år 1914 torde varit af bättre kvalitet. Resultaten af sagda beslut framgå i ofvanstående skrivelser, och det visar sig, att borsyra måste anses vara obehöflig för framställande af en god anjovis samt att dock åtminstone en firma haft en icke obetydlig tillsats borsyra i sitt undersökta fabrikat.

T. E.

¹ Profvet härrör från firma, som ej återfinnes i profven från år 1912.

Red.

SVENSKA FISKAREFÖRBUNDETS SKRIFVELSE I TJUFFISKEFRÅGAN INFÖR MYNDIGHETERNA.

I underdånig skrifvelse den 10 oktober 1913 anhöll Svenska Fiskareförbundet, att Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder för genomförande af ändringar i strafflagen i fråga om straff för och beifrande af olofligt fiske i annans fiskevatten samt för underlättande af bevisningen i mål om dylika brott. Om denna skrifvelse¹ har Kungl. Landtbruksstyrelsen samt Konungens Befallningshafvande i de olika länen hörts och afgifvit yttranden. Vi hafva fått tillfälle taga del af dessa, och torde en redogörelse för dem vara af stort intresse. För öfrigt äro de i allra högsta grad olika, från rent och fullkomligt tillstyrkande af förbundets anhållan till formligt afstyrkande.

Kungl. Landtbruksstyrelsen har yttrat sig efter Konungens Befallningshafvandena och får väl anses sitta inne med den säkraste kännedomen om fiskerinäringens behof af stöd.

Först redogöres för det hufvudsakliga uti förbundets skrifvelse, uti hvars inledning dels erinras, hurusom uti gällande strafflag olofligt fiskande i annans fiskevatten behandlas uti 24 kapitlet, som handlar om åverkan så ock om olofligt jagande och fiskande, hvarför straffet utgjordes af böter, samt att brott, som i 24 kap. sagde äro, ej finge åtalas af annan än målsägande, där de endast förnärma enskild persons rätt, och dels nämnes, att förbundet i alla dessa tre hänseenden ansåge ändringar vara önskvärda.

Därefter framhåller Kungl. Landtbruksstyrelsen till en början bl. a., att "den föreliggande frågan är af största betydelse för vårt lands sötvattensfiske men äfven för inomskärsfisket i Östersjön. I synnerhet framträder behofvet af bättre skydd mot olofligt fiske i närheten af städer och fabriksamhällen, där det icke sällan är så godt som omöjligt för fiskevattensägare och arrendatorer att skydda sig mot tjuffiskare, främst på grund

¹ Återfinnes i tidskriftens häfte 6, 1913, sid. 161—166.

af lättheten att där till högt pris få afsättning för den olofligt fångade fisken. Men äfven i aflägsnare trakter med gles befolkning kan det hända, att skärpta lagbestämmelser och andra åtgärder till skydd mot olofligt fiske äro af behovet påkallade“.

Efter påpekande af och redogörande för de särskilda förhållanden, som äro rådande vid fiskdammar, samt att dessa genom anordningar för att kunna tappas äro lätta att skilja från andra fiskevatten, säger sig styrelsen anse, “att tjuffiske i fiskdammar bör bestraffas med skärpt stöldstraff“. Äfven för det stora flertalet naturliga fiskevatten behöfdes ökad skydd mot tjuffiske, hvilket skydd i regeln borde inskränkas till att höja minimibötesbeloppet.

I samma mån som rationellt fiske infördes, blefve däremot ett kraftigare skydd ovillkorligen nödvändigt, och ansåg styrelsen Svenska Fiskareförbundets förslag vara lämpligt, att Konungens Befallningshafvande efter särskild ansökan i hvarje fall skulle förklara, att visst fiskevatten skulle åtnjuta höjdt straffskydd. Den af förbundet utvisade utvägen att vid vissa fall skilja mellan stöld och åverkan, allt efter som värdet ginge öfver 15 kronor eller icke, ansågs äfven lämplig.

Såsom följd af hvad Landtbruksstyrelsen anfört ansåg styrelsen, “att tjuffiske i de fall, då det skulle anses såsom stöld eller snatteri, måste lyda under allmänt åtal“. Slutligen framhålles, i likhet med hvad Svenska Fiskareförbundet gjort, “att hvarje lindring i bevisningsreglerna, som kan medgifvas, vore för fisket högelingen önskligt“.

Länsstyrelsernas yttranden äro, som antydts, mycket växlande.

K. B:de i Östergötlands län “instämmer till alla delar i de af Fiskareförbundet framhållna synpunkter och tillstyrker för den skull en ändring i lagstiftningen i de i den underdåniga skrifvelsen angifna hänseenden“.

K. B:de i Stockholms län har äfven ett kort yttrande, när landshöfdingen såsom ledamot af Fiskareförbundets styrelse personligen deltagit i öfverläggning och beslut om aflåtande af framställningen i fråga, och in-

skränker sig till att, särskildt hvad fiskeförhållandena i Stockholms län beträffar, “framhålla den stora betydelsen af, att de föreslagna bestämmelserna till det lofliga fiskets skyddande varda meddelade“.

K. B:de i Gotlands län anser sig, ehuru något allmänne klagomål öfver obehörigt intrång i fiskerätten ej försports inom länet, dock böra instämma i syftet med framställningen, när “det torde få anses vara en brist, att olofligt fiske enligt gällande lag icke kan medföra högre straff än böter — en brist, som i synnerhet framträder i fråga om olofligt fiske i fiskodlingsdammar och andra enskilda fiskevatten, där anstalter vidtagits för fiskodlingens befrämjande“.

K. B:de i Södermanlands län vitsordar, “att olofligt fiske i annans fiskevatten i länet bedrifves i stor omfattning samt med en upprörande och år för år allt mera tilltagande hänsynslöshet till stort men särskildt för sådana ägare af smärre fiskevatten och för fiskearrendatorer, som för sin bergning äro beroende af fisket“. “Det är för den skull“, fortsättes det, “af aldra största behof påkalladt att skyndsamt vidtaga åtgärder mot det s. k. tjuffisket. I fråga om de af Fiskareförbundet föreslagna åtgärderna har *K. B:de* icke i hufvudsak något att erinra.“

K. B:de i Kronobergs län har genom allmän kungörelse gifvit af frågan intresserade tillfälle att yttra sig i ärendet samt anmodat kronofogdarna att yttra sig om, huruvida behof framträdte af de ifrågasatta ändringarna. Ingen hade begagnat sig af det genom kungörelsen beredda tillfället att yttra sig¹, och här af såväl som af kronofogdarnas yttranden har *K. B:de* styrkts i den uppfattningen, att inom länet något särskildt behof att öka de berörda straffbestämmelserna icke hittills gjort sig kännbart.

¹ Det torde med skäl kunna sättas i fråga, om de allmänna länskungörelsernas meddelande nå fram till dem, som lida mest af tjuffiske, liksom om, ifall så verkligen vore fallet, det vore sannolikt, att skriftliga yttranden i ärendet skulle inkommit.

K. B:de i Kalmar län anför, att det icke kan bestridas, att fisket i våra enskilda fiskevatten är i behof af ökad skydd, att det behöfliga skyddet icke lär kunna åstadkommas annorledes än genom lämpliga straffrättsliga bestämmelser, samt förordar lifligt "sådana förändringar i gällande lagstiftning rörande olaga fiske, som synes vara af förhållandena påkallade".

K. B:de i Blekinge län anser, att förhållandena vid länets insjöar och strömdrag — på grund af dessas i allmänhet mindre betydelse — "icke oundgängligen betingade skärpta straffbestämmelser för olofligt fiske". Kustfisket vore af större betydelse, men synes *K. B.* egentligen anse, att det vore "efterlefnaden af förefintliga stadganden", som där behöfde bättre kontrolleras.

K. B:de i Kristianstads län anför, att äfven i detta län klagomål förports om att olofligt fiske förekommit i ganska stor utsträckning samt att det synes vara af omständigheterna påkalladt, "att straffet för olofligt fiskande skärpes".

K. B:de i Norrbottens län anför, att det "utan tvifvel föreligger ett visst behof att genom skärpta straffbestämmelser bereda ökad skydd mot olofligt fiske i annans fiskevatten".

K. B:de i Uppsala län behjartar önskvärdheten af att hinder emot fiskerinäringens utveckling så vidt möjligt undanröjas och förordar, att ett verksamt skydd beredes mot intrång i fiskerätt.

K. B:de i Jönköpings län. De för främjande af fiskerinäringen vidtagna åtgärderna blifva ej fullt verksamma, om ej ett effektivare skydd mot tjuffiske beredes fiskevattensägarna, och anser *K. B:de*, att nu gällande straffsatsen för olofligt fiske äro för låga.

K. B:de i Malmöhus län. Erfarenheten från länet kunde ej anses påvisa behöfligheten af lagändringar.

K. B:de i Hallands län anför bl. a.: "Det torde ligga i sakens natur, att, med de allt mera ökade värdena å sådan egendom som skogsprodukter, villebråd och fisk, i det allmänna rättsmedvetandet så småningom måste göra sig gällande en strängare uppfattning om

innebördens af sådana brott som åverkan, oloflig jakt och olofligt fiske. "— — —" Särskildt hvad angår fisket hafva i Svenska Fiskareförbundets underdåniga skrift framhållits synnerligen talande skäl för behofvet af sådan lagändring, att därigenom det skydd beredes fisket, som en strängare lagstiftning otvifvelaktigt måste komma att medföra".

K. B:de i Göteborgs och Bohus län nämner intet om att något behof af bättre skydd mot tjuffiske skulle förefinnas.

K. B:de i Älfsborgs län "anser skärpta lagbestämmelser vara af nöden".

K. B:de i Skaraborgs län anser en skärpning af straffet för olofligt fiskande i annans vatten önskvärd.

K. B:de i Värmlands län har inhämtat, att "i stor utsträckning olofligt fiskande förekommer i annans fiskevatten, särskildt i närheten af städer och större samhällen, där befolkningen nära nog synes anse fisket i enskilda fiskevatten såsom en hvar tillhörig rättighet, om blott icke fasta fiskeredskap därvid användes". "Enligt *K. B:des* mening äro de i berörda skrifvelse framhållna synpunkter synnerligen beaktansvärda. Det rättsskydd, som enligt nuvarande bestämmelser tillkommer den enskilde fiskvattensägaren, kan knappast anses tillfredsställande, både till följd af svårigheten att med därom nu gällande rättsregler behörigen styrka, när olofligt fiskande ägt rum, och det jämförelsevis ringa straff, som för obehörigt intrång i annans fiskevatten finnes stadgadt." Det kan "under nuvarande förhållanden väl förklaras, att den enskilde fiskerättsägaren oftast underkastar sig obehörigt intrång i sin rätt, utan att väcka rättslig talan däremot".

K. B:de i Örebro län synes ej hafva kännedom om något behof i förevarande sak och nämner i alla fall intet därom. *K. B:de* afstyrker "bifall till hvad Svenska Fiskareförbundet i ärendet hemställt".

K. B:de i Västerås län, som enligt kungörelse "lämnat länets hushållningssällskap, ägare eller delägare i fiskevatten äfvensom för fiskerinäringen i öfrigt in-

tresserade inom länet tillfälle att skriftligen yttra sig öfver förslaget", "har sig icke bekant, att olofligt fisk ei annans fiskevatten bedrifves inom länet i någon större utsträckning och på sådant sätt, att fiskevården tagit skada".¹ "Då emellertid Svenska Fiskareförbundets påstående om ett motsatt förhållande i landet icke torde böra lämnas obeaktadt, synes en revision af nu gällande straffbestämmelser för olaga fiske vara af nöden".

K. B:de i Kopparbergs län finner, att olofligt fiske i annans fiskevatten till den laglige ägarens förfång ej så sällan bedrifves, och att straffbestämmelserna för sådana förseelser i vissa delar kunde fordra skärpning. *K. B:de* tror emellertid, att lagen om gemensamhetsfiske "skall komma att verka just i den riktning, hvartill Fiskareförbundet genom sina anvisade strafflagändringar vill komma".² "Då dessutom en genomgående omarbetning af vår strafflag i sin helhet pågår och snart torde komma att blifva föremål för statsmakternas pröfning", anser *K. B:de* skäligt föreslå, att förbundets framställning för närvarande icke måtte till någon åtgärd föranleda.³

K. B:de i Gäfleborgs län nämner intet om behovet af ökad skydd.

K. B:de i Västernorrlands län. "Det synes *K. B:de* icke kunna bestridas, att nu gällande straffsatser för olofligt fiske i annans fiskevatten äro alldeles för låga, och att ett verkligt oefterrättlighetstillstånd i fråga om utöfningen af fiske häraf blifvit föranledt. En väsentlig

¹ Det torde dock ej böra lämnas onämndt, att "Västerås Fiskeriförening", till hvilken ett mycket stort antal yrkesfiskare i Västeråstraktens Mälareområde höra, bildats hufvudsakligen för att skydda medlemmarna för de värsta olägenheterna af från Västerås' stadsbefolkning utgående tjuffiske.

² Detta är nog ett misstag. Lagen om gemensamhetsfiske kommer ej att verka så; detta framgår äfven af *K. Landtbruksstyrelsens* yttrande: "Det är visserligen sant, att förhållandena blifva något bättre, där gemensamhetsfiske införts, men svårigheten att skydda sig mot främmande tjuffiskare kommer dock äfven där att kvarstå".

³ Hade det ej varit lämpligare att föreslå, att strafflagskommittéerade lämnades tillfälle taga del af handlingarna i ärendet?

skärpning — — — synes också vara oafvisligen af behovet påkallad."

K. B:de i Jämtlands län medgifver, "att olofligt fiskande förekommer i synnerlig omfattning och att detta förhållande verkar hämmande på intresset för förbättringen i fiskevården och fiskets bedrifvande", men sätter ifråga, om de föreslagna åtgärderna häremot äro de rätta.

K. B:de i Västerbottens län nämner intet om förekomsten af tjuffiske inom länet eller om behovet af skydd mot sådant, men yttrar¹ sig rätt utförligt om de juridiska sidorna af saken.

Ofvan har nu redogjorts dels för Kungl. Landtbruksstyrelsens yttrande och dels för Konungens Befallningshafvandes yttranden antingen i deras helhet eller hufvudsakligen i afseende på deras allmänna omnämmande af förekomsten af tjuffiske och behof af skydd mot sådant.

Jag skall nu öfvergå till en sammanfattning af de växlande åsikterna om eventuella lagändringars eller andra åtgärders lämplighet. För korthetens skull angifvas de olika Konungens Befallningshafvandena med förkortning t. ex. så: *K. B. Västnorr. l.* eller *K. B. Sdml. l.* för Konungens Befallningshafvande i Västernorrlands län eller Södermanlands län o. s. v.

Om *tjuffiskets rubricering i strafflagen under kap. 24* (om åverkan) eller *delvisa öfverflyttning till kap. 20* (om stöld och snatteri) hafva flera *K. B.* direkt yttrat sig.

Icke att straffas såsom stöld (*K. B. Kronob. l.*); olaga fiskes jämställande i visst fall med kvalificerad stöld icke kunna accepteras (*K. B. Kalm. l.*); alltför mycket stridande mot den i länet ännu rådande rättsuppfattningen (*K. B. Norrbtn. l.*); "betänkligt att rubba gränsen emellan tillgreppsbrott å ena sidan och, å den andra, den brottskategori som innefattar olofligt fiske"; fiske i fiskodlingsdammar borde betraktas såsom olofligt tillgrepp (*K. B. Hallands l.*); endast vid tillgrepp ur fiskdammar bör

¹ *K. B.* instämmer uti och åberopar som svar hushållningssällskapets förvaltningsutskotts bilagda yttrande.

brottet betraktas såsom stöld och äfven då såsom okvalificerad sådan eller snatteri (*K. B. Älfsbrg. l.*).

K. B. i Skarabgs l. anser, att olofligt fiske endast då det gäller fiskdammar bör anses vara stöld, men i sådana fall "lärer under vissa förhållanden ett olofligt tillägnande af fisk äfven enligt nu gällande lagstiftning komma att bedömas som tjufnadsbrott".

K. B. i Västm. l. uttalar lämpligheten af, att straffmaximum för olofligt fiskande höjes att omfatta äfven frihetsstraff, särskildt beträffande olofligt fiske i fiskodlingsdammar, samt af en förhöjning i strafflatituden för iteration af brottet, men anser icke, att man bör inlägga stöldbegrepp i sådana brott.

K. B. i Gäfleb. l. anser det icke böra ifrågasättas att likställa olofligt fiske med stöld eller snatteri.

K. B. i Västernorr. l. afstyrker förslaget att bestraffa tjuvfiske som tillgreppsbrott, men anser det vara önskvärdt, att frihetsstraff införes i straffsatsen för dylika förseelser och att sådant med odlingens framskridande säkerligen blir oundgängligt.

K. B. i Jämtl. l. vill lämna osagdt, om en skärpning af straff för olofligt fiskande bör bestå i att i straffskalan må ingå fängelse eller att förseelsen i strafflagen öfverflyttas från 24 till 20 kap. och således komma att anses som stöld eller snatteri. Starka skäl synas dock tala för det senare alternativet, särskildt med afseende å frågan om åtalsrätten.

Om *K. B:s i Östergtl., Stockh., Gottl. och Söderml. l.* allmänna uttalanden, omfattande åtminstone delvis denna sak, erinras.

*I afseende på olofligt borttagande eller fångande af fisk ur annans fiskdammar*¹ har i allmänhet den åsikten

¹ I förbundets skrifvelse har delvis användts ordet "tjuvfiske"; man lägger då nog mera märke till det stöldbegreppet frammanande ordet "tjuv" än till ordet "fiske" än om man, som flera *K. B:de* gjort, använder beteckningen "olofligt fiske". För öfrigt är det nog lika oriktigt att tala om "fiske" i fiskdammar, äfven om man använder sig af vanliga fiskeredskap, som att tala om "jakt", om man med gevär skjuter en ko i en beteshage. I det senare fallet kan man tala om "dödande", i det förra om "fångande".

framhållits, att sådant borde bestraffas strängare än annat olofligt fiske och böra skärpas.

K. B. i Kronob. l., Kristnstd l., Norrbtn. l., Jönkpg. l. hafva ansett, att sådana tillgrepp borde i straffrättsligt hänseende jämföras med oloflig jakt inom annans hägnade jaktpark eller djurgård.

K. B. i Örebro l., som påstår, att likställighet mellan tjuvfiske i fiskodlingsdammar och stöld af kreatur, som gå i bete ute å mark, "då ju det i senare fallet gäller stöld af husdjur eller hemdjur, saknar giltighet", anser sig möjligen kunna förorda en förhöjd böteskala, då fråga vore "om olaga fiske i fiskodlingsanstalter eller i särskildt anordnade fiskdammar".¹

Förhöjdt straffskydd efter beslut af K. B:de för fiskevatten, i hvilka fiskodlingsåtgärder vidtagits.

Sådant förordas af bl. andra *K. B. i Jönköpings län*, men anses icke lämpligt af *K. B. i Kristianstads län* (svårt att afgöra, huruvida de vidtagna åtgärderna i hvarje fall vore sådana, att höjdt straffskydd borde meddelas)²; *K. B. i Malmöhus län* (i de särskilda fallen det skulle erbjuda öfverkomliga svårigheter såväl att afgöra, huruvida de vidtagna anstalterna äro af den effektivitet och så vidmakthållas, att dylika högre straffskydd böra ifrågakomma, som ock att bedöma anstalternas betydelse för fiskens förekomst i fiskevattnet).²

K. B. i Västerbthns l. tillstyrkte höjande af straffminimum för olofligt fiskande i det fall, att det bedrifves i sådant fiskevatten, som i sin helhet tillhör en eller flere

¹ Om man antager, att det strängare straffmått som stadgas i S. L. 4 § mom. 7, för stöld af kreatur som går i bete ute å mark, grundar sig på att "kreaturen" äro värdefull lösegendom, för hvilken ägaren på grund af svårigheten att öfvervaka dem, då de ej äro under ständig personlig tillsyn, behöfver starkare lagskydd mot bortstjälning än för hemmavarande lösegendom, så synes tvärtom likställigheten vara slående. Fiskdammar äro ofta belägna utanför den ständiga, direkt personliga tillsynen, och fisken i dammar är ofta sammanlagdt värd hundratals, ja tusentals kronor.

² Det torde väl dock ej blifva så svårt för *K. B.* att bedöma den saken, om yttrande i hvarje fall inhämtas af vederbörande fiskeriintendent, som då yttrar sig å ämbetets vägnar, och i ovisst fall är det ju tydligt, att vattnet i fråga ej bör förklaras vara sådant som här afses.

fiskerättshafvare, och däri åtgärden af dem eller dessa gemensamt vidtagits för att direkt befordra fiskens förökande.

K. B. i Jämtl. l. anser det vara synnerligen olämpligt, att med särskildt straffskydd förse vissa fiskevatten, så att t. ex. enahanda förseelse, begången i tvenne i hvarandras närhet belägna fiskevatten, skulle bestraffas med olika straff.

Om allmänna åklagares åtalsrätt vid olofligt fiske äro åsikterna synnerligen delade.

K. B. i Kalm. l., Kristnstds l., Norrbtns l., Jönkpgs l., Skbgs l., Örebro l., anse sådan icke böra komma ifråga.

K. B. i Hallands l., som anser olofligt fiske i vissa fall böra rubriceras som "tillgrepp", anser sådan åtalsrätt i dessa, men ej i andra fall, böra följa, utom möjligen i så måtto, att skyldighet att åtala borde kunna allmän åklagare åläggas äfven i det fall, att brottet af målsäganden till åtal angifvits.

K. B. Älfsbgs l. anser, att förslaget om, att alla förbrytelser af ifrågavarande slag böra vara föremål för allmänt åtal, förtjänar afseende.

K. B. i Värmlands l. skrifver: "Att tjuffiske icke är underkastadt allmänt åtal, måste jämväl anses vara en olägenhet".

K. B. i Västml. l. förordar sådan lagändring, att allmän åklagare blir skyldig att på angivelse af målsäganden åtala här berörda brott.

K. B. i Västernorrl. l. anser det böra tagas i öfvervägande, huruvida icke öfverträdelser af här ifrågakomna slag böra förläggas under allmänt åtal och att icke något afgörande hinder möter för en dylik anordning.

K. B. i Jämtl. l. lutar åt åsikten om fördel af allmän åklagares åtalsrätt.

K. B:s i Östergötl., Stockh., Gottl. och Söderml. l. allmänna yttranden torde äfven här böra understrykas.

Särskildt föreslagna åtgärder.

K. B. i Blek. l. föreslår "tillsättande af tillsyningsmän utrustade med befogenhet att till allmänt åtal anmäla — — —".

K. B. i Norrbtns l. nämner: "Under synnerligen försvärande omständigheter synes olofligt fiskande äfven i vanligt fiskevatten böra kunna straffas med fängelse".

K. B. i Upsala l. anser, att ändamålsenliga straffskärpningar kunna genomföras "på det sätt, att *dels* i 19 kap. strafflagen meddelas straffbestämmelser för uppsåtligt skadande af annan tillhörigt fiske, oberoende af den skada eller åverkan å lös eller fast egendom, som därvid förekommit, *dels* ett särskildt och strängare straffbud införes för olofligt fiske, som äger rum i fiskdamm eller i annat vatten, som på grund af vidtagna fiskodlingsåtgärder och dylikt blifvit af *K. B.* fridlyst eller förklaradt med fiskdamm likställt".

K. B. i Sdmls l., som i hufvudsak ej hade något att erinra mot de af Sv. Fiskareförbundet föreslagna åtgärderna, anser dock, att ett verksamt polisskydd (särskildt i skärgården) mot tjuffiske vore viktigare samt att, då s. k. tjuffiske torde förekomma i större utsträckning än s. k. tjufskytte, omedelbart borde vidtagas åtgärder för införande af "fiskemärke" eller "fiskekort".

K. B. i Götbl. o. B. l. hemställer, att förbundets skrifvelse, i afseende på ändring af bevisningsreglerna, måtte öfverlämnas till vederbörande, hvilka för närvarande hafva förslag till ny processordning till utarbetande.

Olofligt fiskes fortfarande jämställande med oloflig jakt i bestraffningshänseende förordas af flera *K. B.* och tages ofta till motiv för att de ifrågasatta straffskärpningarna ej böra komma till stånd eller böra dröjas med tills vidare.

En del *hushållningssällskap* hafva äfven hörts af resp. *K. B.* och deras yttranden bilagts. En del af hvad som därvid anförts torde vara af särskildt intresse.

H.-S. i Sthlms l. (Fiskerikommittén) anser ändringar i strafflagen i den riktning som föreslås vara af behovet påkallade och påpekar därjämte dels de svåra tjuffiskeförhållandena i länets skärgård, att ofta upprepade mindre fångster af fisk sammanlagdt blifva betydelsefulla samt att det system med fiskekort, på hvilket doktor Ekman riktat uppmärksamheten, bör kunna få ett

ganska stort värde, om det blifver på ändamålsenligt sätt utarbetadt och tillämpadt.

H.-S. i Norrbötns l. (Förvaltningsutskottet) instämmer i fiskeriintendentens i Öfre norra distriktet förslag om "sådan förändring i strafflagens bestämmelser i fråga om olaga fiske, hvarigenom detta, om det bedrifves i vildvatten, hvilka befinna sig i sitt naturliga tillstånd, ehuru hörande under 24 kap. strafflagen, dock må kunna straffas med fängelse i högst sex månader eller vid synnerligen försvårade omständigheter i högst ett år, och allmän åklagare bemyndigas åtala förbrytelsen, samt om det bedrifves i konstgjorda dammar eller sådana naturliga vattensamlingar, hvilkas fiskbestånd blifvit i väsentlig grad genom människors åtgörande ökad, må straffas såsom stöld".

H.-S. i Sömdals l. (Fiskerikommittén) ansluter sig i allt väsentligt till Svenska Fiskareförbundets uttalande och framhåller för öfrigt *dels* det i länet i stor utsträckning såväl i skärgården som i insjöar idkade tjuffisket, hvaraf bland det förra särskildt omnämnes tjuffiske idkadt från skutor, som ligga stilla för natt eller för motvind, *dels* att iterering af tjuffiske, då sammanlagda värdet af mindre fångster öfverstiger 15 kronor, borde straffas som tjufnad och *dels* systemet med fiskekort synes särdeles ändamålsenligt och vara något, hvartill man kan hoppas komma i en framtid.

H.-S. i Jönköpings l. (Förvaltningsutskottet) instämmer i syftet med den af fiskareförbundet aflåtna skrifvelsen.

H.-S. i Gäfleborgs l. (Förvaltningsutskottet) anser Sv. Fiskareförbundets skrifvelse vara af stor vikt och böra tillmätas all uppmärksamhet. Utskottet påpekar, huru i länet tjuffisket vållar stor skada och försvårar ett ekonomiskt utnyttjande af goda fiskevatten, samt anser, att allt tjuffiske borde behandlas som stöld eller snatteri, vare sig det sker i fullständigt vildvatten eller ej. Vikten af att tjuffiske skulle komma att lyda under allmänt åtal framhålles. Samtidigt tages tillfället i akt att påpeka de missförhållanden som kunna uppstå — i själfva verket ett slags tjuffiske under lagliga former — däri-

genom att enligt § 11 i lag om rätt till fiske man i oskift vatten kan skaffa sig en praktiskt taget obegränsad fiskerätt genom arrendering af en obetydlig del af jord, som har del i vattnet.

* * *

Det skulle vara frestande att skärskåda en del af K. B.-yttrandena lite närmare, men vi skola dock, med hänsyn till att så många sidor redan fyllts, åtminstone tillsvidare underlåta detta. Vi vilja dock påpeka, *dels* att ett flertal K. B. erkänt tillvaro af ett fiskerinäringen skadande tjuffiske och att straffskärpningar vore af nöden, *dels* att flertalet ej anser lämpligt att gå så långt som Svenska Fiskareförbundet föreslagit och framför allt ej i afseende på tjuffiskes behandlande i alla viktigare fall som stöld och allmänna åklagares åtalsrätt vid tjuffiskebrott, *dels* att Kungl. Landtbruksstyrelsen och några K. B. m. l. m. fullständigt godkändt förbundets motiveringar samt *slutligen* att det mot tjuffiske otillräckliga skyddet för det lofliga fisket i vår nuvarande lagstiftning ligger *såväl i den ytterst svåra bevisningen af tjuffiskebrott och öfvervakande af fiskevatten som i de för tjuffiskaren föga afskräckande straffen, men också i risken för fiskerättshafvaren af svåra repressalier från åtalade tjuffiskares sida.*

Thorsten Ekman.

SJUKA SIKAR.

Af fiskeriassistenten I. ARWIDSSON.

Vid besök våren 1913 af fiskläget Sikvik nära Gefle erhöj jag af fiskaren C. A. Östrand uppgift om, att en sjukdom härjade på skärgårdens sikar. De sjuka sikarna skulle äga en hel del stora, långsträckta och af en ljust gulaktig, lätttrörlig massa fyllda blåsor där och hvar i köttet. Det troddes, att man här hade att göra med något slags "dyntblåsor", ehuru väl några mer eller mindre utbildade larver af binnikemaskar ej iakttagits.

För att kunna bestämma sjukdomens rätta natur fick jag den $\frac{9}{5}$ från Sikvik mottaga en af ifrågavarande sjukdom starkt angripen sik, om hvilken följande anteckningar föreligga. Hona, lekfärdig till hösten, längd 51 cm., vikt 1,75 kg. På vänster sida från gällockets bakkant till fettfenan funnos högt upp på ryggsidan (största afståndet från ryggens midtlinie 2 cm.) 10 st. c:a 13—20 mm. långa, ovala, ljusa säckar; bredden hos de längsta 9 mm. Under sidolinien funnos äfvenledes c:a 10 st., hvaraf de flesta lågo tämligen nära bukens midtlinie; blott 2—3 lågo något högre upp halfvägs mot sidolinien. På höger sida funnos ungefär lika många, men mera spridda. Således i allt c:a 40 säckar eller blåsor, hvaraf en del lågo så ytligt, att deras närvaro lätt märktes på den oflådda fisken; de lågo här alldeles intill fettlagret under huden. När huden aftogs, framkommo ytterligare en del, hvaremot de öfriga lågo djupare in i köttet, delvis tätt intill ryggraden. Blåsorna voro mjuka, tunnväggiga och elfenbenshvita; de största vägde c:a 1 gram.

Vid mikroskopisk undersökning af blåsornas innehåll, som ungefär var af väggens färg, visade det sig utgöras af sporer af *Henneguya zschokkei* (GURLEY), tillhörande de s. k. sporozoerna, således en encellig organism. Ifrågavarande sporer, som till skillnad från närstående igenkännas på sina 2 mycket långa utskott, mätte i längd utan dessa utskott 9—11 μ ($\mu = \frac{1}{1000}$ mm.); utskotten intill 40—43(—47) μ långa. Dessa mått motsvara noga ZSCHOKKES beskrifning och återfunnos äfven hos nedan nämnda material från Jämtland. Antalet sporer i ifrågavarande sik torde lågt beräknadt kunna skattas till några 1,000 millioner, hvadan ett sådant individs smittofarlighet gifvetvis är oerhördt stor. Man må därför enträget varna för ett kringspidande af t. ex. rens från lindrigt angripna fiskar eller för ett bortkastande af starkt angripna och därför oanvändbara fiskar. Faran för smitta aflägsnas bäst genom resp. delars eller hela fiskars kokning, behandling med osläckt kalk eller omsorgsfulla nedgräfnings. Sannolikt är sporerernas lifskraft, äfven sedan dessa utkommit i vattnet, högst af-

sevärd, och vidare antager man, att en enda spor, sedan den väl inkommit i ett nytt sikindivid, så småningom ger upphof till en ny blåsa med dess ofantliga mängd sporer.¹

Enligt uppgift från Sikvik har denna sjukdom under många år uppträdt hos sikar i därvarande trakt, således i Östersjön, men jämförelsevis talrikt hade den uppträdt först på de senaste åren, särskildt talrikt 1913. Vidare uppträdde den hufvudsakligen i tämligen stora sikar (öfver $\frac{1}{2}$ kg.) från skärgården, mera sällan hos sådana från öppna kusten. De sjuka sikarna tagas framför allt kring tiden för islossningen. Ej så sällan torgföras sjuka fiskar utan att vare sig säljaren eller köparen misstänker något; först vid rensningen kommer då sjukdomen till synes, hvarefter i många fall fiskarena — och detta ju fullt rättvist — fått återtaga eller ersätta fisken.

Ifrågavarande sporozo-art är förut iakttagen i Schweiz och Ryssland² samt i senare tid äfven i Norge, där HURTFELDT-KAAS (Norske Vid. Selsk. Skr. 1912, no. 14) känner den från flera vatten öster om Röros. I Sverige har prof. A. M. BERGMAN, föreståndare för Statens veterinärbakteriologiska anstalt, enligt benäget meddelande till förf. af dessa rader, iakttagit densamma på flera ställen, hvaraf följande 7 blifvit antecknade:

- 1) I *sik* från Stockholmstrakten, hösten 1898 (sannolikt första iakttagna fall i Sverige),
- 2) i *id* från Stockholmstrakten, hösten 1899,
- 3) i *sik* från Stockholmstrakten, febr. 1904,
- 4) i *sik* från Vänern, Karlstadstrakten, nov. 1907,
- 5) i *sik* från Vättern, nov. 1907,
- 6) i *sik* från Umeåtrakten, 1909,
- 7) i *sik* från Mälaren, Strömsholmstrakten, nov. 1913.

Att märka är således, att arten äfven skulle kunna angripa iden, dock är det ej fullt uteslutet, att det ej här varit fråga om en skild, dock mycket liknande art.

¹ Dessa sporfyllda blåsor nå, enligt iakttagelser på kontinenten, ej sällan en längd af 30 mm.

² I Schweiz vanlig t. ex. i Genève sjön, april—maj, hos *Coregonus fera*; i Ryssland uppträdande med ända till 80 blåsor hos den angripna siken.

Vidare är parasiten (enligt material på Upsala Zootomiska Laborat.) tagen i en fisk, sannolikt sik, torgförd i Borås i november 1912, och till sist har jag sett den hos småvuxna, c:a 17—18 cm. långa sikar från Jämtland, hos hvilka blåsorna f. ö. voro ganska små. Sannolikt uppträder den på ännu många andra håll inom vårt land, så väl i sötvatten som i skärgårdarna, hvarför man bör hålla ögonen öppna för densamma och särskildt vid tilläfvventyrs ihållande epidemier fästa allmänhetens uppmärksamhet (t. ex. genom tidningsnotiser såsom skett i Gefle) på vikten af att oskadliggöra den angripna, fångade fisken. Äfven äro uppgifter om sjukdomens förhållande inom en viss trakt under olika år synnerligen önskvärda.

ANDRA NORDEUROPEISKA FISKHANDLARE- OCH HAFSFISKERIKONGRESSEN

OCH

ANDRA MELLANFOLKLIGA ÖSTERSJÖFISKERI- KONGRESSEN.

Den andra nordeuropeiska fiskhandlare- och hafsfiskerikongressen, som enligt bestämmelse af Sveriges regering äfven omfattade den andra mellanfolkliga östersjöfiskerikongressen, öppnades onsdagen den 17 juni 1914 i Malmö.

Kongressen förhandlingar hafva nyligen utkommit från trycket, dels i svensk och dels i tysk upplaga, utgifna af det svenska arbetsutskottet. Det skulle hafva varit af stort intresse att få fullständigt aftrycka åtminstone en del af föredragen, men detta låter sig ej göra på grund af brist på utrymme. Vi måste därför nöja oss med korta referat och äfven i det afseendet ofullständiga, att endast vissa delar af föredragen refererats. Referaten äro grundade på det officiella trycket, och upptagas de olika föredragen i den ordning de hållits.

Den, som är intresserad af föredragen i sin helhet eller af kongressförhandlingarna i öfrigt, hänvisas till den officiella redogörelsen.¹

Östersjöns förändringar och deras inverkan på fisklifvet af professor O. PETTERSSON, Holma, Brastad.

Föredraganden redogjorde för de hydrografiska omständigheter, som möjliggjort hafsfiskars invandring i Östersjön och medfört förändringar i deras egenskaper och uppträdande. Under den s. k. Littorinatiden (omkr. 2000—3000 f. Kr. enl. MUNTHER) var Öresund c:a 6 meter och Stora Bält 3 meter djupare än nu. På grund häraf hade Nordsjöns saltvatten friare tillträde till Östersjön än nu, och med saltvattnet följde hafsfiskarna längre in i mellersta och norra Östersjön. Salthalten i Östersjövattnet härstammar från oceanen, hvars vatten i en underström intränger genom Bältena. I Östersjöns inre afdelningar uppblandas det, och det så utspädda "baltiska" vattnet rinner sedan ut genom sunden i en ytström. Under Littorinatiden innehöll vattnet nästan ända upp i Bottniska vikens norra del c:a 8 gram salt pr ett kg. vatten (= 8 ‰), strax norr om Åland 10 ‰ och strax söder om Öland och Gottland 13 ‰; numera ligga gränserna för vatten med 8 ‰, 9 ‰ och 10 ‰ salthalt söder om Skåne och gränsen för 7 ‰-vattnet går ungefär midt för Öland—Gottland upp mot Estland. Där förut vattnet höll 8 ‰ salt, håller det nu knappt 3 ‰.

Hafsfiskarna äro anpassade efter hafvets beskaffenhet. Så hafva flera fiskar, såsom t. ex. flundre- och torskfiskarna, hvassbuken (= skarpsill, brissling eller sprott) m. fl., rom som flyter i ytan af det salta vattnet. Östersjöns vatten är ej nog salt härtill², men väl kan

¹ Tryckt hos Almqvist & Wicksell, Upsala; förlag A.-B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

² Hvassbukens rom i Östersjön har större volym än i Västerhafvet och sålunda äfven lägre specifik vikt, hvarför den flyter äfven i Östersjöns mindre salta vatten. Sillens liksom strömmingens rom sjunker alltid till botten.

en del fiskarters rom, som sjunker i ytvattnet, flyta på det saltare (= tyngre) bottenvattnet, där sådant af starkare salthalt finnes. Östersjöns botten är ej jämn utan har flera fördjupningar, åtskilda af trösklar (= högre "åsar"). En sådan djup bassäng finns öster om Bornholm, det s. k. "Bornholmsdjupet". I detta djup finns vatten med en salthalt af 15–16 ‰, under det att ytvattnet ned till 40 à 50 meters djup blott har 8 ‰ salthalt. "Bornholmsdjupet" har visat sig vara ytterst intressant i flera afseenden. Så leker rödspottan därstädes och dess yngel lefver där på djupet, under det att i "hafvet" motsvarande åldersklass håller till på grunda stränder. Emellertid äro, om också salthalten och på vintern temperaturen är bättre i sådana djup, andra förhållanden mindre goda. Så är detta vatten mycket svagt syrsatt, enär det ej på länge — det kom ju in i Östersjön som undervattenström — stått i beröring med ytvattnet. En följd häraf är, att de smådjur, som tjäna fisken till föda, äro sparsamma på sådana platser.

Vid föredraget visades ett gällocksben af en 6-årig Nordsjörödspätta och ett af en 17-årig Östersjörödspätta, som voro lika stora. Flyttar man rödspättor från Östersjön ut till Nordsjön, så visa de ingen tillväxt. Detta liksom undersökningar med märkningsförsök — c:a 100,000 st. rödspättor hafva under de senaste 14 åren märkts och utsläppts i hafven — har visat, att Östersjöns rödspätta är en småvuxen, från Nordsjöns afskild relik ras.

Under det att det baltiska vattnet rinner ut som en ytström, kommer det saltare Nordsjövattnet in som en underström, och man trodde först, att båda dessa strömmar voro kontinuerliga. Snart nog befanns det dock, att så ej är fallet, utan att än den ena än den andra är förhärskande. Orsakerna till dessa växlingar skulle ligga uti tillfälliga atmosfäriska ändringar, uti vind, nederbörd, lufttryck m. m. Nyligen har det medelst moderna instrument visats, att växlingarna äro regelbundna, och att rörelsen icke är jämn utan pulsatorisk eller periodisk samt att rörelsen utgår från underlagret, som

tryckes inåt starkare hvar 12:te timme och viker tillbaka hvar 12:te timme, sålunda ett tydligt tidvattensfenomen. Tidvattensvågorna längre ut till hafs gå under den lätta baltiska ytströmmen men tränga icke desto mindre långt in i Östersjön, hvarje gång medförande salt bottenvatten, som kaskadvis fyller djupbassängerna, rinner öfver dessas inkanter och tränger allt längre in för att sedan så småningom åter utspädas och vända åter i ytan. Emellertid visade föredragaren, huru dessa tidvattensvågor äro till sin storlek beroende af solens, jordens och månens ömsesidiga ställning. De växla periodvis, efter olika årstider och olika längre tidsskeden. Med de saltare ingående vattenmassorna följer sillen och de olika rika sillfiskena hafva alltid ägt rum vid tider, då månens ställning varit sådan, att man kunnat beräkna en kraftigare flodkraft. Vid tillfällen med synnerligen kraftig flodkraft hos månen komma också större mängder saltvatten in i Östersjön, hvarigenom det färskare ytlagret blir tunnare och kan under kalla vintrar afkylas under fryspunkten, så att, som skett åren 1306, 1321 m. fl., Östersjön fick ett sammanhängande istäcke, så att man kunde komma från Skåne och Danmark på isen till Tyskland och från Gottland till Estland.

Skulle Öresund fördjupas ett par meter, t. ex. genom Flintrännans upprensning till betydligare djup, skulle underströmmens intensitet ökas och mera saltvatten tillföras Östersjön. Man skulle då återfå medeltidens rika sillfiske vid dess gamla platser, men man skulle också återfå medeltidens kalla vintrar med isläggning af Östersjön samt ett kallt kontinentalt vinterklimat i Skåne ungefär som på Tycho Brahes tid.

Statsåtgärder för utbredande af fiskkonsumtionen

af statens fischereidirektor H. LÜBBERT, Hamburg.

I de flesta länder, där större hafs fiskerier drifvas, torde den egna befolkningens förbrukning af hafs fisk icke hafva nått den möjliga och önskvärda höjden. Då från myndigheternas sida så mycken omtanke nedlägges på

fiskeriernas administration, så bör äfven staten söka öka fiskens omsättning ej minst i det egna landet, till förmån för dettas invånare. I Tyskland hade mycket arbete nedlagts härpå och en ganska stor erfarenhet vunnits rörande ett ändamålsenligt upplysningsarbete till förmån för afsättningen och konsumtionen af hafsfiskeriernas produkter.

Genom *pressens hjälp* kan man numera nå den stora massan. Fiskeridirektionen i Hamburg har t. ex. redan sedan år 1908 låtit författa upplysande artiklar, som sändts till tidningar på platser, som borde bearbetas. Äfven har år 1913 ett särskildt organ, "Fischkost", startats, som regelbundet tillställs tidningarna i sådana trakter.

Propagandaföredrag hafva hållits i stor utsträckning och ofta med liflig tillslutning af åhörare. Vid dessa hafva lämnats redogörelser, illustrerade med ljusbilder, öfver fiskfångsten och fiskens behandling, förpackning, försändning m. m., öfver fiskköttets näringsvärde, fiskkokningskurser o. s. v. På 12 månader hafva ej mindre än 30,000 personer åhört dessa föredrag.

Föredragen öfvertyga dock ej fullständigt; de böra fullständigast af *fiskkokningskurser*, vid hvilka husmödrarna få praktisk erfarenhet om hafsfiskens tillagningssätt, stora användbarhet och näringsvärde, och om huru den mycket väl kan ersätta köttet hos varmblodiga djur. Efter matlagningen få de deltagande, i regel ej mer än 30 i hvarje kurs, själfva, jämte tillfälliga gäster, äta upp de framställda — i Tyskland i regeln 10 olika — rätterna. Den tyska hafsfiskeriföreningen har till år 1912 hållit cirka 15,000 kurser i mer än 300 städer. Under sista året hade mer än 550 kurser hållits med c:a 18,000 deltagarinnor.

Ett annat praktiskt medel är *gratisutdelning af fiskkokböcker*. Dessa böra uppställas praktiskt och lättfattligt och endast innehålla verkligt, t. ex. vid kokkurserna, pröfvade, isynnerhet enkla och billiga rätter. Hamburgs fiskeridirektion har sedan år 1908 låtit utdela 275,000 ex. af en först "Fischkost" sedermera "Fischgerichte"

benämnd i 22 upplagor utkommen dylik kokbok, med i hvarje ny upplaga intagna ytterligare förbättringar.

För att andra åtgärder till större användande af hafsfisk skola hafva framgång, fordras emellertid, att hafsfisk verkligen finnes att få, af god beskaffenhet till måttligt pris och om möjligt hela året om. Det gäller sålunda *fiskhandelns organisation*. I småstäder i landets inre förekommer helt enkelt ofta icke handel med hafsfisk, och t. o. m. i kuststäder kan det vara illa ordnad. En början gjordes i Hamburg, där man fick ett par hundra smärre fiskaffärer, som förut ej alls fört hafsfisk, att saluhålla sej, långa, hvitling och torsk två dagar i veckan mot en bestämd avance af 7 à 9 pf. för tyskt pfund (= c:a 13 à 16 öre pr kg.). Detta tillvägagångssätt fungerar nu till allmän belåtenhet, fisken går åt, handlandena få genom stor omsättning god förtjänst, och allmänheten får billig och god fisk. Propagandan (= annonsering, tidningsmeddelanden, skyltfönsterplakat m. m.) ombesörjes af fiskeridirektionen. I småstäderna inuti landet har framgången varit mindre. Endast där synes det lyckas, där insikten hos den på platsen befintliga mindre handeln för denna uppgifts vikt samverkar med det enskilda intresset hos den med öfvervakandet betrodde stadens ämbetsman. Detta sätt att till förbrukarna i inlandet fördela större mängder hafsfisk, än som nu är fallet, befinner sig på försökets stadium. Som ett yttersta medel, då andra sätt slå fel, kunna, ehuru detta i och för sig nog ej är önskvärdt, kommunala försäljningar anlitas.

Hafsfiskpropagandans framgång för producenter och konsumenter har varit stor. Konsumenterna hafva fått riklig tillgång på ett billigt och närande födoämne och deras antal har ökats. Producenterna hafva fått ett godt handtag genom stigande priser. Genomsnittspriserna för torsk, sej, långa, hvitling och kolja ha på Hamburgs St. Pauli fiskmarknad från år 1910 till år 1913 stigit med c:a 29 %; till för torsk 22,1 öre, för sej (= "hafslax") 15,3 öre, långa 19,3 öre, hvitling 17,6 öre och kolja 21,1 öre, allt i genomsnitt och pr kg.¹

¹ Pris till hvilka för konsumenterna måste läggas frakter inom landet och mellanhändernas förtjänster. Red.

Föredragaren framhöll vidare *nödvändigheten af att propagandan utöfvades af staten genom dess myndigheter*. Från statens sida är stödjande af hafsfisket ett verksamt medel att befördra såväl folkhushållningen som värnkraften. Statens myndigheter kunna ordna propagandan mera opartiskt gent emot alla intressen än någon annan. Dessutom är en sådan propaganda från statens sida mindre ägnad att framalstra misstro från allmänheten än om den drifves af producenten.

Slutligen framhölls, att en säkerställd afsättning i det egna landet bildar en bättre grundval för ett stort fiskeri än utförselns sväfvande möjligheter, och detta gäller äfven stater, för hvilka fiskutförseln nu för tiden spelar en viktig roll.

PREPARERING AF STORA GÄDDHUFVUD.

I Deutsche Fischerei-Correspondenz, augusti 1914, beskriver preparatorn vid anatomiska institutet i Bonn, Wilh. Heyden, huru man skall bereda gäddhufvud för förvaring till troféer, hvilket torde intressera många sportfiskare.

Man undviker att genom slag på hufvudet döda gäddan; ett stic med en god knif under fiskens hufvud och genom ryggraden dödar snabbt och säkert. Efter hemkomsten afskär man gäddhufvudet så, att bröstfenpartiet medföljer. Hufvudet rengöres noga i kallt vatten från blod, slem och smuts, utan att fjäll, fenor och dylikt skadas. I alla hushåll bruka finnas stora konservburkar. En sådan af lämplig storlek fylles med en blandning af följande sammansättning: 500 gram 96 % alkohol (vanlig denaturerad sprit duger också), 500 gram vatten och 25 gram formalin. Fiskhufvudet förvaras nu i denna vätska under några veckor, så att det genomtränges af lösningen och blir fullkomligt hårdt. Vill man få någon särskild ställning på detsamma, måste man före inläggningen genom insättande af träpinnar åstadkomma detta; t. ex. öppnande af gapet, upplyftande af gällocken och skiljande af gäl-

bågarna. Sedan man blifvit fullt nöjd med hufvudets utseende, lägger man det i vätskan, som måste täcka hela preparatet. I brist på lock kan pergamentpapper bindas öfver kärlet. Om vätskan efter några dagar blir grumlig af blod eller dylikt, måste den bytas om med ny. Efter 2 à 3 veckor tager man upp preparatet, som då har hårdnat fullkomligt, aflägsnar alla träpinnarna, uppställer det på undersidan på en lagom stor träplatta, fixerar fenorna med några fina nålar samt låter det torka i vanlig rumstemperatur (icke i solen!). Genom denna behandling mumifieras alla väfnader. Visserligen skrumpnade mjuka delarna, men detta har den fördelen, att tänderna framtråda till hela sin längd. En skicklig amatör kan med målning återgifva preparatet dess naturliga färger, men därvid måste man noga måla efter naturlig modell, enär annars karikatyrer lätt åstadkommas, hvilka kunna verka mera skrattretande än som är behagligt för vederbörande. Ögonen kunna ej bibehållas medelst denna metod, hvarför de uttagas med en skarp knif och ersättas med målade ögon af glas (äfven dessa målade efter naturlig modell!), som fästas med kitt eller lim. På en träskifva, hvars utseende kan bero på vederbörandes plånbok, fästes sedan det preparerade fiskhufvudet, hålst med dolda, bakom träet nitade, metalltrådar. Sedan strykes det med ren schellaklösning och upphänges. Vill man skydda det för damm, sker detta bäst genom en glaslåda, hvilken man kan själf hopsätta med remsor af kalikå och syndetikon.

LITTERATURMEDDELANDEN.

Archiv für Fischereigeschichte. Utgifvare EMIL UHLES. Verlag Paul Parey, Berlin.

Af denna nya tyska fiskeritidskrift, som afses skola utkomma i tvångsfria häften, i regel två st. om året, till ett abonnementspris af allt efter häftenas storlek c:a 2 à 4 mark, utkom i juni häftet 3. Innehållet består af: "Aufsätze", "Kleinere Beiträge und Mitteilungen"

samt "Literaturbericht". I förstnämnda afdelning ingår en 192 sidor lång historik öfver sillfiskena vid Bohuslän på 1500-talet af d:r Th. Tomfohrde (Die Heringsfischerei-periode an der Bohus-Len-Küste von 1556—1589. Ein Beitrag zur Klärung der Frage nach dem Untergang des deutschen Heringshandels in der Ostsee und dem Übergewicht der Holländer in der Nordseeheringsfischerei um die Wende des 16. Jahrhunderts). Arbetet är gifvetvis mest handels-ekonomiskt anlagdt, men också i hög grad intressant ur kulturhistorisk synpunkt. Äfven sillens biologi är behandlad i kap. 1—3, som bland annat handlar om sillraser, sillperioder m. m. Till slut upptagas äfven sillfisken under senare tider till behandling.

Man får en liflig föreställning om lifvet vid Marstrand under sillfisket, med kungliga ämbets- och tjänstemän, köpmän och fiskare i 10,000-tal, svårigheter med upprätthållande af ordningen — hvarför t. ex. rusdrycker ej fingo utskänkas under gudstjänsten — förordningar om det ena och det andra, tullar och pålagor af olika slag för att bidraga till inkomster åt statskassan, smugglerier, olofligt fiske m. m. Danska kronan hade då en årlig inkomst från dessa fisken af flera hundra tusen taler, ansevärdliga summor med den tidens myntvärde.

En annan intressant uppsats är af d:r Joh. Schultze: "Staatlicher Fischschutz in Hessen und in Braunschweig—Hannover vom 16.—18. Jahrhundert. Ein Vergleich älterer territorialer Gesetzgebung". Man häpnar, när man ser, huru landtgreffen Philip den gode af Hessen redan åren 1558—1559 utgaf fiskeristadgar med förbud mot fiske under vissa årstider, mot bloss- och ljusterfiske, mot flera olika fiskeredskap, med föreskrifter om vissa maskstorlekar i redskapen, ja t. o. m. om minimimått på fisk såsom för gädda, 25 cm., ål 50 cm., kräftor 10¹/₂ cm.(!); karp skulle väga minst ¹/₂ kg., bland 60 kräftor fick finnas högst 10 med ägg o. s. v. Äfvenledes förbjöds linrötning i fiskevatten. Intressant är förbudet mot användande i allmänna vatten af "die schwederiche", i en not angifna såsom "eine Art Schläuche oder Garnsäcke, die die Müller am Ende des Mühlgerinnes auf-

stellen", sålunda = en slags ållanor. Om också dessa gamla stadganden voro lika mycket tillkomna för att skydda landsherrns fiskerättigheter som för det allmännas väl, hvilket senare dock synbarligen äfven afsågs, så är det i alla händelser af intresse att se, huru redan för mer än 350 år sedan man ansåg sig behöfva skydda fisken mot öfverfiske och använda sig af i mångt och mycket samma slags bestämmelser därför som ännu i den dag som är.

Einar Naumann, Beiträge zur Kenntnis des Teichnannoplanktons. Biolog. Centralblatt. Bd. XXXIV, n:r 9.

D:o d:o, Bidrag till kännedomen om vegetationsfärgningar i sötvatten. V. *Chrysococcus porifer* LEMM. Botan. Notiser 1914.

Författaren lämnar här hufvudsakligen rent vetenskapliga notiser på härrörande intressanta område. I sistnämnda arbete framkommer emellertid en mera praktisk detalj, i det att *Chrysococcus porifer* visat sig vara särdeles begärlig som föda för "så godt som hela det planktoniska entomotraccébeståndet framför allt för *Diaphanosoma*", en liten krustacé; oftast funnos mer än 50 ex. af *Chrysococcus* i hvarje sådans tarm. Den lilla organismen har sålunda stor betydelse för näringsbiologin i sådana dammar, i hvilka den förekommer.

SMÄRRE MEDDELANDEN.

Fiskekort äro inga fullkomliga nyheter för Sverige. Sådana funnos redan på 1500-talet i Bohuslän. Vid de stora sillfiskena på västkusten vid denna tid upptogs af danska kronan ett slags tionde af de fiskande, s. k. "aare-sild". För att underlätta kontrollen öfver erläggandet af denna afgäld hade de fiskande bönderna genast vid ankomsten till fiskeplatsen att hos närmaste vederbörlig tjänsteman lösa ett särskildt märke. Fiskande, som anträffades utan sådant märke, fick böta 40 mark. Märket var sålunda ett kännetecken på, att man hade rättighet att fiska, ett slags fiskekort.

Ett liknande märke fanns äfven vid de stora skånska sillfiskena, men hade dock ej där fått fullt samma betydelse som bevis på rätt att fiska.

(Archiv für Fischereigeschichte 1914, häft. 3, sid. 131.)

Anslag till Södra Sveriges Fiskeriförening har af K. M:t beviljats för 1915 med 18,500 kr., hvaraf 8,500 kr. till uppehållande af föreningens fiskeriskola och 10,000 kr. till dess försöks- och fiskodlingsverksamhet.

(St. D.)

FÖRFATTNINGAR ANGÅENDE FISKE.

Kungörelse ang. undantag, i fråga om arbete med beredning af skarpsill till anjovis eller sardiner, från bestämmelserna i 1 § af lagen den 20 nov.

1909 ang. förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag;

af den 16 okt. 1914.

(Se Svensk Författningssamling Nr 301, 1914.)

Under vissa i kungörelsen angifna villkor och bestämmelser få kvinnor i åldern öfver 18 år under tiden den 15 augusti—15 februari, utan iakttagande af föreskrifterna i 1 § af ofvannämnda lag, användas till arbete med beredning af skarpsill¹ till anjovis eller sardiner.²

På restauranten. Gästen: Hör nu vaktmästaren, hvad är det här för ordning? Först serverar ni fisken och så soppan efteråt! Är ni alldeles vansinnig?

Kyparen: Jag försäkrar herrn, jag är bestämdt icke vansinnig, men se, oss emellan sagdt, var det på tiden att fisken blef uppäten.

¹ = hvassbuk.

² Härmed menas gifvetvis af skarpsill i olja beredd vara med benämningen "sardiner".

Red.

SVENSK FISKERI-TIDSKRIFT

1914

SVENSK
FISKERI-TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

TH. THORSTEN EKMAN
FILOSOFIE DOKTOR, FISKERIINTENDENT

TJUGUTREDJE ÅRGÅNGEN

1914

UPPSALA & STOCKHOLM
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.
(I DISTRIBUTION)

INNEHÅLL.

Meddelanden från Svenska Fiskareförbundet.		Sid.
Sv. Fiskareförbundets årsmöte den 20 mars 1914		34
Bilaga A. Årsberättelse 1 april 1913—20 mars 1914		41
» B. Revisionsberättelse för år 1913		43
» C. Gäddodling. Föredrag af fiskeriintendenten <i>T. T. Ekman</i>		44
» D. Om möjligheten att erhålla ålyngel till inplantering. Öfverläggningsämne inledt af fiskeriassistenten <i>Ivar Arwidsson</i>		53
» E. Hvad bör göras för sportfiskets ordnande i landet? Öfverläggningsämne inledt af ryttmästaren <i>O. von Mentzer</i>		56
» F. Skrifvelse angående tumlarens skadlighet, af fiskerilinstruktör <i>J. A. Ling</i>		59
Sv. Fiskareförbundets Styrelses sammanträde den 15 jan. 1914 . .		2
» » » » » 20 mars 1914		33
» » » » » 16 april 1914		66
» » » » » 27 okt. 1914		161
Underdånig skrifvelse rörande fångst af skäl och utter med sax. (Bilaga till styrelsens protokoll den 13 nov. 1913)		3

Fiske och fiskeredskap.

Ett ålderdomligt fiskeredskap, af <i>Ivar Arwidsson</i>	7
Fisket i Ringsjön, af <i>Holger Nilsson</i>	80
Fisket i Östergötland 1912	91
Makrillfiske med bottensatta nät	92
Om ljustring af lax, af <i>Ivar Arwidsson</i>	97
Sardin fisket i Frankrike, konsulatsberättelse	109
Anteckningar om ett s. k. hoppfiske, af <i>Ivar Arwidsson</i>	131
Hajfångst på Samoa	136
Fisktång	158

Fiskodling m. m.

Hummerodling i Bohuslän	60
Kalk som dammgödning	67
Kalkhaltigt vatten vid forellodling i dammar	147
Det engelska ålynglet	151
Vattenansvällning i gulblåsan	157

UPPSALA 1914

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

Biologi, hydrografi m. m.

	Sid.
Vegetationsfärgningar i fiskdammar, af <i>Einar Naumann</i>	17
Fiskätande snok	29
» spindel	29
En sextonårig forell	30
Fiskarnas luktsinne	77
Den största lax	89
Återfångade märkta laxar	89
Makrill i Östersjön	92
Gammal braxen	94
Grå hafsruda i Öresund	95
Ostrons renande från bakterier	111
Vattnets blomning i våra sjöar af <i>Einar Naumann</i>	113
Könets fördelning bland fiskarna	148
En jättekarpp	156
Stor strömming	158
Degenererad braxen	159
Sjuka sikar, af <i>Ivar Arwidsson</i>	179

Fiskhandel, fiskberedning och fisktransport.

Den tyska fiskindustrien	27
Förpackning af ål från Sverige	28
Salt strömming till Amerika	31
Svensk fiskexport på Tyskland	32
Sillmätningen	61
Fraktlindring för sillexport	63
Fiskuppsamlingsstationen vid Fogdaröd, af <i>J. Widerberg</i>	75
Hvassbuken i Östersjön	91
Göteborgs fiskhamn	122
Anjoisindustrien i Sverige	123
Fiskfryseri efter Ottesens metod	123
Får rökt skarpsill i olja kallas »sardin»?	123
Förpackning af frusen sill till Finland	147
Möjligheten för svensk export till Australien	147
Finsk fiskexport till Sverige	147
Bör giftstadgans medgifvande beträffande tillsatts af borsyra eller salicylsyra till vissa slag af fiskkonserver upphävas? af ingenjör <i>Th. Sundberg</i>	162

Föroreningar, skadedjur, fisksjukdomar och dylikt.

Premier för dödande af skälar	83
Kräftpesten i Tyskland	93
Tysklands förorenade vatten	93
Skäl- och utterfångst med sax	121
Sulfitspriten och fisket	139
Bisamrättan	156

Uppsatser af blandadt innehåll.

Ny instruktion för stormvarningsstationerna	10
Hornsimpan (med färgplansch)	65
Fiskeristatistik 1913	71
Förslag till fiskeriförening	86
Sportnotiser om karpn	105
Malen (med färgplansch)	129

	Sid.
Sv. Fiskareförbundets skrivelse i tjuvfiskefrågan inför myndigheterna	167
Preparering af stora gäddhufvud	188

Utställningar, kongresser m. m.

Fiskeriutställning i Stockholms län	85
» i Mariestad	86
Hafs » i Boulogne	86
Fiskeriutställningen i Malmö	145
Andra nordeuropeiska fiskhandlare- och hafsfiskerikongressen och Andra mellanfolkliga Östersjöfiskerikongressen	182

Litteraturmeddelanden.

<i>Sveriges officiella statistik</i> : Riksförsäkringsanstalten år 1912	22
<i>Ernst Hörman</i> : Det svenska makrillfisket i Nordsjön	23
<i>H. Huitfeldt-Kaas</i> : Vekst- og Aldersundersøgelser hos vore Ferskvandssalmonider	24
<i>Oscar Nordqvist</i> : Fiskhushållning	82
<i>E. Lönnberg</i> : Sveriges ryggradsdjur, I Däggdjuren	83
<i>Finlands Fiskerier</i> Bd 2. 1913	84
<i>C. G. Joh. Petersen</i> : Bændeltangens Aarsproduktion i danske Farvande	84
<i>R. Kolkwitz</i> : Pflanzenphysiologie	119
<i>C. V. Otterström</i> : Fisk II	120
<i>D. Nilsson</i> : A contribution to the biology of the mackerel	143
<i>I. Arwidsson</i> : Spridda studier öfver vanliga kräftan	143
<i>O. Petterson's</i> apparatus for lifesaving at sea	144
<i>C. A. Ewald</i> : Stoffwechsel und Diät von Gesunden und Kranken	145
<i>Archiv für Fischereigeschichte</i>	189
<i>Einar Naumann</i> : Beiträge zur Kenntnis des Teichnannoplanktons	191

Personalia.

† Wilh. Reuter	29
Fiskeriintendenterna	83
† P. P. C. Hoek	90
† Sir John Murray	90
† Siegfried Jaffe	91

Smärre meddelanden.

År 1914	1
Isränna och vintervägar	27
Sillens uteblifvande från norska kusten	31
Användning af saltsjöfisk	61
Olycksfallsförsäkringen för fiskare	62
Jakt från motorbåt	85
Svenskt fiskarehem i Kristiania	93
Svenska fiskare i Skagen	94
Nattstormvarningar	96
Stormvarningarna	96
Olyckor under fiske	121
Stormvarningarna upphöra tillsvidare	145
Svenska sillbåtar till Danmark	149
Fiskeritillsynen vid Dalälven	149

	Sid.
Bötesbestämmelserna i gamla fiskestadgar	149
Alligatorafvel i Florida	150
Afsättning för båtmotorer	152
Praktisk kroklossare vid bottennapp	154
Konservering af betesfisk	154
Praktisk konservering af betesfisk	155
Utarennering af fiskevatten	156
Älfsket i Comachio slut	156
Fiskekort	191
Anslag till Södra Sveriges Fiskeriförening	192

»Under strecket» 32, 96, 128, 160 och 192

Författningar angående fiske.

Tillägg till jaktstadgan ang. dödande af skälhund	63
Kung. ang. belöningar för dödande af skälhundar	63
Kung. ang. ändrad lydelse af jaktstadgan beträffande jakt från motorbåt	64
Kung. ang. provianteringsfrilagersrätt etc.	124
Kung. ang. förbud mot fångst af kräftor i Hjälmaran	126
Kung. med föreskrifter i anledning af kräftpestens uppträdande	127
Kung. om fredningstid för hummer	159
Kung. om utsträckt fredningstid för hummer	160
Kung. ang. undantag i fråga om skarpsillberedning från lagen ang. förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid	192

Vid Södra Sveriges Fiskeriskola

börjar ny 10 månaders kurs den 15 Februari 1915. För att vinna anställning som elev fordras att sökanden fyllt 18 år, intyg om god frejd, genomgången folkskolekurs eller motsvarande kunskapsmått, läkareintyg om god hälsa och goda kroppskrafter samt helst äfven intyg om praktik i fiske. Eleverna erhålla fri undervisning, bostad, värme, lyse, kost och skolmaterialier. Egenhändigt skrifna ansökningar jämte nödiga intyg skola före den 15 instundande Januari insändas till *Södra Sveriges Fiskeriförenings Förvaltningsutskott* (adress: *Urshult*).

Den teoretiska undervisningen som sammanlagdt pågår c:a 2 1/2 mån. omfattar sötvattenfiskarnas naturlära, hydrobiologi, fiskerihushållning, fiskeribokföring, fältnätning och avvägning, räkning och skrifning. Praktisk färdighet i dammkultur, skötsel af fiskrom och fiskyngel, redskapstillverkning, träarbete samt alla slag af insjöfiske inhämtas under återstoden af kursen.

Vidare upplysningar lämnas af skolans föreståndare

Kapten D. M. Klingspor, Urshult.

ÄLDRE ÅRGÅNGAR

af »Svensk Fiskeritidskrift» 1892—1902 kunna erhållas till ett pris af endast Sex (6) kronor, om alla tagas; 1 krona för enstaka årgångar. Man hänvände sig till Vaktmästare F. Johansson, Kungl. Landtbruksstyrelsen, *Stockholm*.

Årgångarna 1903—1914 finnas till salu hos Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B., *Uppsala*, till pris af 2 kronor pr årgång; *serier* billigare efter förfrågan hos redaktionen, *Södertelge*.

För icke medlemmar af Svenska Fiskareförbundet är priset för årgångarna 1909—1914 kr. 2:50.

Lösa häften erhållas till pris af 50 öre pr st., häften med färgplansch kosta 60 öre pr st.

Ett mindre antal exemplar af följande särtryck ur Svensk Fiskeritidskrift finnes till salu hos tidskriftens redaktion, adress *Södertelge*:

Om gäddfiske för amatörer af John Lundgren; föredrag vid Svenska Fiskareförbundets årsmöte den 22 mars 1901. Pris 30 öre.

Kortfattade förhållningsregler för undvikande af onödigt djurplågeri vid fångst, transport, tillagning och förvaring af fisk och matnyttiga kräftdjur af E. L. Pris 15 öre. Tryckt år 1904.

Rägnbågsforellen och Bäckerödingen. Kortfattade beskrifningar jämte figurer. Pris 20 öre. Tryckt år 1905.

Lag om gemensamhetsfiske af den 30 juni 1913 samt i samband med denna samtidigt utfärdade förordningar. Pris 25 öre.

Efter insändande af respektive belopp tillställas häftena rekvisiten i betaldt korsband. Önskas likviden uttagen genom postförskott debiteras 10 öre extra.

Fiskare!

Fiskenät, bodda och obodda, not-slingor, äfvensom ryssjor och mjärdar köpas bäst och billigast från vår gamla, välkända fabrik. Första pris vid alla besökta utställningar, däribland guldmedaljer i London, Göteborg, Malmö, Stockholm och Bergen. Priskurant gratis och franko.
Svenska Fiskredskapsaktiebolaget, Stockholm.

FAUNA OCH FLORA

POPULÄR TIDSKRIFT FÖR BIOLOGI utkommer med 6 häften årligen. Hvarje häfte om 48 sidor, de flesta med färgplansch förutom talrika illustrationer i texten.

Pris på posten eller i bokhandeln }
för år 5 kr.
för halft år 3 kr.

Hvarje vän af den lefvande naturen finner i denna tidsskrift en bildande och underhållande läsning.

Redaktionens adress: Vetenskapsakademien, Stockholm.

Från Skog och Sjö

tidning för jägare och fiskare

utkommer den 1 och 15 i hvar månad

Pris pr år 5 kr.

Svenska Jägarförbundets Tidskrift

År 1914, 52:dra årgången, ett häfte hvarannan månad.

Prenumerationsafgift 5 kronor.

Prenumeration kan ske å posten, i bokhandeln och hos Svenska Jägarförbundets kassakontor, Norrlandsgatan 17 (Schumacher), Stockholm. Uppsatser afsedda för och all korrespondens rörande tidskriften torde insändas till Ryttmästare O. von Mentzer, adr. Uppsala.

Gustaf C:son Lewenhaupt, Ansvarig utgivare.

Från Jaktmarker och Fiskevatten.

Tidskrift för jakt, skjutkonst och fiske.

Redaktör och ansvarig utgivare: Arvid Knöppel.

Tidningen utkommer två gånger i månaden (den 7:de och 21:sta) med 24 häften om året.

Intresserade, som önska profhäfte, torde tillskrifva redaktionen, adr. Dädesjö. Utmärkt annonsorgan med stor spridning bland jägare och fiskare i hela Skandinavien, i Finland och Ryssland.

Prenumerationspris: 1 år kr. 5:—, 1/2 år kr. 3:—, 1/4 år kr. 1:50.

Lundgrens Fiskredskapsfabrik

Kungl. Hofleverantör.

Allm. Tel. 1022 · STOCKHOLM · Rikstel. 2122

12 Storkyrkobrinken 12

rekommenderar hos Herrar Amatörer, Yrkesfiskare och Återförsäljare sitt stora, rikligen försedda och väl sorterade lager af alla sorters

Verkligt prima fiskredskap

i parti och minut till moderata priser.

Hängmattor

starka och välgjorda, såväl knutna som af väf, största sortiment till billigaste priser.

OBS! Litograferad priskurant i bokformat gratis på begäran.

OBS! Tillerkänd Silfvermedalj i Stockholm 1897. Guldmedalj i Bergen 1898. Första priset, stora silfvermedaljen i Gefle 1901. Guldmedalj vid 100 års Utställningen i Karlstad 1903. Silfvermedalj i Norrköping 1906. Silfvermedalj i Örebro 1911. Silfvermedalj i Köpenhamn 1912. Silfvermedalj i Vaxholm 1912.

OBS! Fabriken är i tillfälle att effektuera äfven de största order.

FISKREDSKAP

H. M. K. KONUNGENS HOFLEVERANTÖR

LEIDESDORFFSKA FISKREDSKAPSFABRIKEN

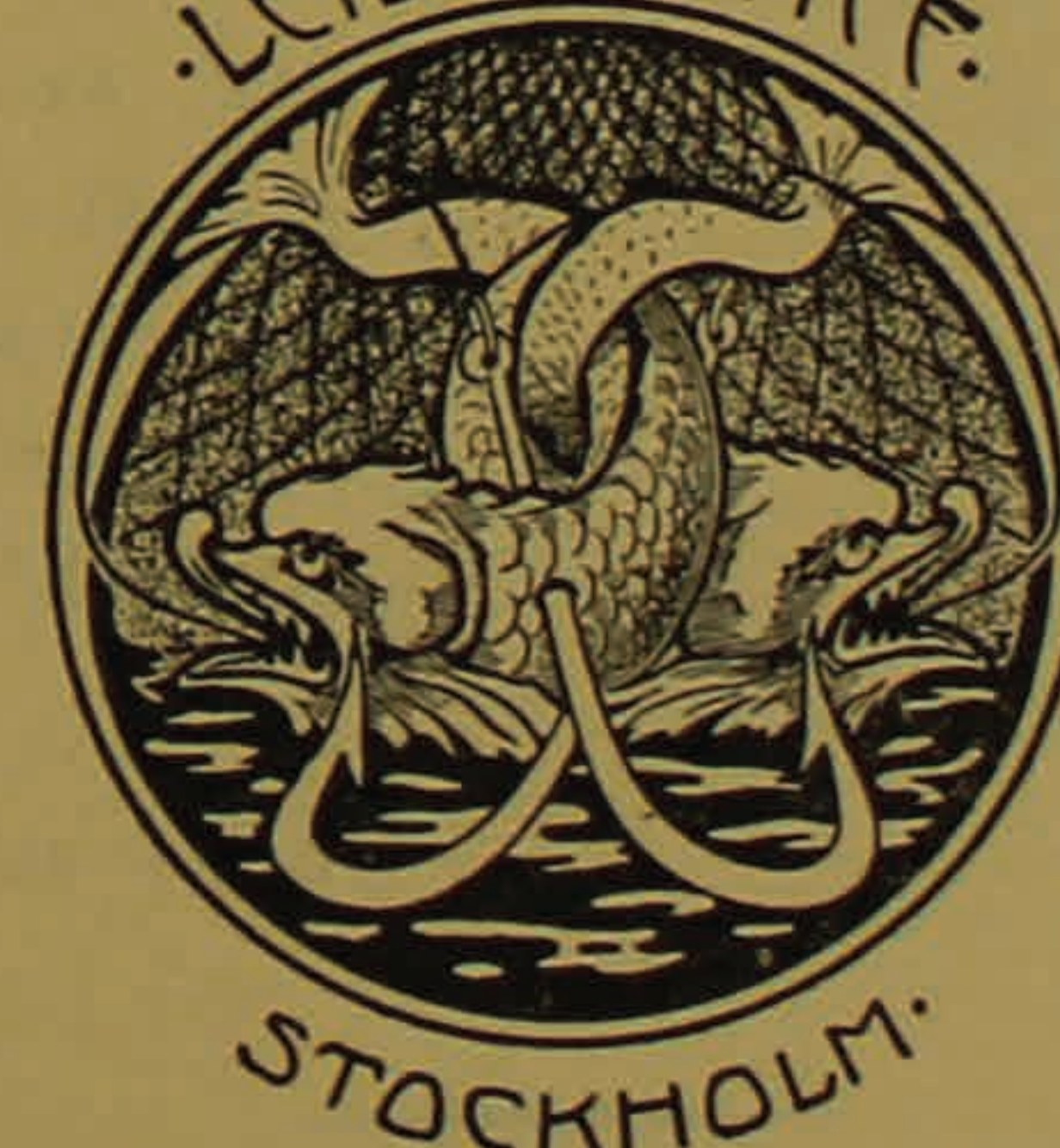
H. K. H. KRONPRINSENS HOFLEVERANTÖR

Storkyrkobrinken 6

LEIDESDORFF

STOCKHOLM

Ryssjor, Mjärdar, Nät,
Nätslingor m. m.

Sportfiskredskap

från Englands förnämsta tillverkare

af bästa kvalité

STOCKHOLM

OBS! Illustr. priskurant i bokformat sändes gratis.

Äldsta fiskredskapsfabrik i Sverige.

Tillerkända GULD- och SILFVERMEDALJER i såväl Sverige som utlandet för "UTMÄRKT GODA FISKREDSKAP".

Svensk Fiskeritidskrift

utkommer med sin tjugofjärde årgång 1915 till samma omfång som förut, fördeladt på sex häften och till prenumerationspris af **två kronor och 50 öre**, för utlandet **tre kronor**. Medlemmar af Sv. Fiskareförbundet erhålla tidskriften gratis som hittills. Årsafgiften i Förbundet är 2 kr.

Redaktionens adress är **Södertelge**.

I frågor rörande tidskriftens distribution torde man hänvända sig till **Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B., Uppsala**.

Annonser torde insändas direkt till Svensk Fiskeritidskrifts Redaktion, Södertelge. Inländska annonser, pris: 20 kr. för hel, 12 kr. för half samt 7 kr. för kvartsida en gång (resp. 90, 49 och 31 kr. för 6 gånger å rad). Dessutom eventuellt kassarabatt. Lägsta annonspris 3 kr. Närmare genom prospekt som tillställas på begäran.

Sjätte häftets innehåll:

	Sid.		Sid.
Svenska Fiskareförbundet:		Litteraturmeddelanden:	
Styrelsens protokoll den 27 okt. 1914	161	<i>Archiv für Fischereigeschichte</i>	189
Bör giftstadgans medgifvande beträff. tillsats af bor- eller salicylsyra till vissa slag af fiskkonserver upphävas? af ingenjör <i>Th. Sundberg</i>	162	<i>Einar Nauman</i> , Beiträge zur Kenntniss d. Teichnannoplanktons	191
Sv. Fiskareförbundets skrifvelse i tjuffiskefrågan inför myndigheterna	167	Smärre meddelanden:	
Sjuka sikar, af d:r <i>I. Arwidsson</i>	179	Fiskekort	191
Andra nordeuropeiska fiskhandlare- och hafsfiskerikongressen och Andra mellanfolkliga Östersjöfiskerikongressen	182	Anslag till Södra Sveriges Fiskeriförening	192
Preparering af stora gäddhuvuden	188	Författningar ang. fiske:	
		Kung. ang. undantag i fråga om skarpsillberedning från lagen ang. förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid	192
		»Under strecket»	192